

೧೯೯೦-೯೧ನೇ ಸಾಲಿನ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ  
(ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿ)  
ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೫೦ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೯೧ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೭೩,೩೩,೪೬,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೪,೦೬,೫೦,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಿನ್ನವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೫೧ ಮುದ್ರಾಂಕ (ಸ್ವಾಂಪುಗಳು) ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೯೧ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಾಂಕ (ಸ್ವಾಂಪು)ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೭,೩೧,೭೯,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೨,೦೦,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಿನ್ನವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೫೨ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೯೧ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೭,೫೧,೦೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೨,೦೦,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಿನ್ನವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೫೩ ಮತೀಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೯೧ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತೀಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೦,೪೮,೫೬,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಿನ್ನವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೫೪ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೯೧ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೩೮,೭೧,೦೨,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಿನ್ನವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

† ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ (ಕನಕಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ (ಸ್ವಾಂಪುಗಳು) ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಇಲಾಖೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಾಜ್ಯದ

ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಕೌಜಲಿಯಿರುವ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಂದೆಡೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಲು, ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಲೂ ದುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ವರ್ಗದ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಟ್ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಈ ಯಾರು ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದವರಿದ್ದಾರೆ, ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಹ್ಲಾಂವು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವಾರವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ, ಬಡ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಕೆ. ಕಾಂತಾರವರು ಪ್ರವರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖಂಡರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗದವರು. ಕಾಂತಾರವರು ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಕಾನೂನು ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದವು. ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ. ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆ ಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಂದ ಕೇಳಿ ಪಡೆದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಪಡೆದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಂತಾರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗದೇ ಇದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಪಡೆದೆ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವ ಎಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ವಜಾ ಆಯಿತು. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಂತಾರವರು ಯಾರು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದವು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಂತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲೂ ಬಂತು, ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಂತೂ ಮಾನ್ಯ ಕಾಂತಾರವರನ್ನು ದ್ವೇಷ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾಂತಾರವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಚ್ಚಿರು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಕಾಂತಾರವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಶ್ರೀ ರಾಮುಲು ಅವರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇಂತಹ ಮುಖಂಡರು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವೇದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಅದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾರಿಂತಿರು ಆಸೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದಾಗ ಪಕ್ಷದ ಒಳಗಡೆ ಏತರರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದೂ ಅಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಗೊಬೆಯನ್ನು ಕೂರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರವರಿಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಟೀಲರವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಆಸೆ ಇದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಿಗುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ

ದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ರೈತರ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವುಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಿಸ್ಟಂ ಕನ್‌ಸರ್ನ್ ಎಂದು ತೆಗೆದು ಅವರ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಹಸ್ತರನ್ನೇ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಸಿಕ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಹ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವುಗಳು ಯಾರು, ಇವರು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನ ಜ ಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮ ಆಗಬೇಕು, ಅದು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವರ್ಗ, ಯಾವಾಗಲೂ ದುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವರ್ಗ, ಅವರ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಮಧ್ಯಸ್ಥರಿಂದ ಓಡಿದು ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾವೇ ? ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ಗೂ ಇವೆ ನಾನು ಅದರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಆರ್ಗನೈಸ್ಡ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಗಳು. ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನ. ಅವರನ್ನು ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅನ್ ಆರ್ಗನೈಸ್ಡ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಯಾರು ಅಸಂಘಟಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾವು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಚಿಂತಾ ಜನಕ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಆಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ನ ರಕ್ಷಣೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಮಿಷನರು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರು, ಅವರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಂಟಿಗ್ರಿಟಿ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ. ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರಂದರೆ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬರವುದಿಲ್ಲ. ನಿವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಹೊರಗಿನವರಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಖನಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ನೀರನ್ನು, ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡದೆ ಯಾವುದೋ ಸಾಲಿನೇ ವರ್ಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಅವರು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಲುಮೋರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೆಟ್. ಎಂ. ಟಿ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ನನ್ನ ಮೈಯೆತ್ತಿಕೆವಾದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಷು ಅಹಮದ್‌ರವರು ಇಲ್ಲ. ಅವರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಳಿ-ಶಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಲ್ಟಿಯ ಮಾನ್ಯ ನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಅಂದರೆ ಅದು ಖಾಸಗಿ ಮಾನ್ಯ ನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಲ್ಲ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ನಾನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಇವತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತಂದು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೀದಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿದೆ, ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಅನ್ನು ಸಾಲ್ವ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಅಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದರೂ ಸಹಿತ ಏನೋ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸೌಜನ್ಯ ತೋರಿಸದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಪ್ಲೀಸರ್ಸ್ ಮಾನ್ಯ ನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಏನಾದರೂ ಕರೆಯಿಸಿ ರೀಕನ್ಸಿಲಿ ಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ, ಪಾಪ ನಮ್ಮ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್

ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. He pleaded his helplessness. ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಲೇಬರ್‌ನು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಕಾನೂನು. ಅದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು.

ಶಿ-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ.—ತಾವು ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರ ತಕ್ಕವರು. ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರು ಅವರ ಹೆಲ್ಪ್‌ಲೆಸ್‌ನೆಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ನೋಡಿ ಅವರು ಕರೆದರೂ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಪರೋಹಿತಿಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಡೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನ್ ಹೆಲ್ಪ್‌ಲೆಸ್‌ನೆಸ್, ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಆಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇನ್ನು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾಪಸ್ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಟಿಟ್ಯೂಡ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಅಂದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾದ ವಿಂಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಸಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಛೇರ್ಮನ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಆಟಿ ಲೇಬರ್ ಆಟಿಟ್ಯೂಡ್ ಇದೆ. ಪ್ಯೂಡಕ್ಷನ್ ಜೇಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಬಂದು ರೈಟ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರೇಟ್ ಪಾಸಿಟೀವ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಅವರ ಮನೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಲಾಕೌಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪೋಲೀಸರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪೋಲೀಸರಿಂದ. ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು—ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೇವಲ ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾದ ವಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ಸಹ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಈಮೇಲೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಇರುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದೈನಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ದೂರ ಇದ್ದವರು. ೧೯೮೬-೮೭, ೧೯೮೭-೮೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಅಥವಾ ಸದನದಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ. ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಫರ್ ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ನೋಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಂದು ಇದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಬಂದೇ ಕಾರಣ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ೧೯೮೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಲಾಭ ಮಾಡಿದೆ ಅಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಫನಿಮಾನ್ ಜಾಧವಿಯವರೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೨೦ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ರೆಪ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು as per the labour production is concerned this is the best transport undertaking in the country I am seeing ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ನಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಕಂಡಕ್ಕರು ಅಂದಾಕ್ಷಣ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ, ಅವರು ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಡೈವರ್ ಅಂದರೆ ಆಕ್ಸಿಡೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಿಜ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅವರನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕೇಳಿ. ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ನನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳು ಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮದ್ರಾಸ್ ಸಿಟಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಇಷ್ಟು ರೂಟಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಡಿಸೈನ್ಸ್, ಟ್ರಾವೆಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ನೀನು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂತಹ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಸಿಸ್ಟಮನ್ನು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಅವರು 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ರೆಫರಂಡಮ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ, ಯಾರಿಗೆ 80 ಪರಸೆಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ರೆಕರ್‌ನಿಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅದೇನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಟೇಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ ರೆಫರಂಡಮ್ ಮಾಡಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ರೆಕರ್‌ನಿಷನ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಅಂದರೆ ಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಟಿಸಿ ವರ್ಕರ್ಸ್, ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನ, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಸವ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು ಅದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಾತಾವರಣ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿತ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನೇನು ಕಾನೂನು ತಜ್ಞನಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಲ್ಪ್‌ಲೆಸ್ ನೆಸ್ ಫ್ಲೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಕಾನೂನು ಜಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ, ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರೋಂದೂ ನಾನಾದರೂ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಗದ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕರದ್ದೇ ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ನಾನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಾಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಲಿಖಿತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಉತ್ತರ. ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀತಪದ್ಧತಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಸವಲತ್ತು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಜೀತಪದ್ಧತಿ ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಜೀತಪದ್ಧತಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ, ಇದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ. —ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಪೂರ್ವ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅವರು ಸಂಬಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ. ಅರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ. —ಒಮ್ಮೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಆಗ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆದಾದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಈ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಅದು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡೆದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಾಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕಂಥ

ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಠಿಣವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇವರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸದಸ್ಯರ:ಗಳಾದ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್, ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರು ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಭಾಗವನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ತಿಳಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ನಾವು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಗಂಟಲು ಹರಿದು ಹೋಯಿತು, ಎನು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಅಪರಾಧವಾಗಿ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ ಅದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಔದ್ಯುಗ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೇ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಕರಪೌಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಚೆಕರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತೇವೆ ಮೋಟಾರು ವೆಹಿಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅರೌಟಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಯ್ಯುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆ ಲೇಬರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಯ್ಯಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಾಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇತಿಶ್ರೀ ಹಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಪರಾಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಸ್. ಸಿ.ಯವರು ಕೂಡ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಶೋಷಣೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪರಾಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಪರಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಛಿ ಹೋಟೆಲಿಗಳವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಂದರೆ ೮-೧೦ ದಿವಸ ಇದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ ಎನಹ ಬೇರೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪಾಪಕ ಆಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇಡತಕ್ಕಂತಹ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೊದಲಿಗೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗ ಎಂದರೆ ಗ್ಯಾರೇಜುಗಳು. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಗ್ಯಾರೇಜಿಗೆ ಹೋದರೂ ಇಂಥ ಎಳೆ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಗ್ರಾ. ಶ್ರೀ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಗ್ಯಾರೇಜಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರ ಮಕ್ಕಳೇ ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ಯಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು. ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಚಹಾ ಕಾಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಂತವರಿಗಾದರೂ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ಇದೇ ರೀತಿ ಜನರು ಆಯ್ಕೋ, ಪಾಪ, ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಮೋಟಾರು ವೆಹಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಅದು ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸು, ಖಾಸಗಿ ಲಾರಿ ಅಥವಾ ಟಂಪೋಗಳು ಏರಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ದ್ರೌವರ್‌ಗಳಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕ್ಲೀನರ್‌ಗಳು ಇರಬಹುದು. ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸು, ಲಾರಿ, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು, ಕ್ಲೀನರ್‌ಗಳು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ಜೀವನ ಬಹಳ ದುಖೀಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮಳೆ ಭಳಿ ಎನದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಳೆತು ಆಯಿಲ್, ಡೀಸಲ್‌ನಿಂದ ನೆನೆದಿರುತ್ತವೆ. ಇವರ ಶೋಷಣೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳ ಮಾಲೀಕರು ದಿನಕ್ಕೆ ೨೫-೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಊಟ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦೦-೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಜಾಬ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಆ್ಯಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೂ ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಜೀವನದ ಭದ್ರತೆಗೋಸ್ಕರ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮ್ಯಕ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦-೫೦ ಸಾವಿರ ಖಾಸಗಿ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಇವೆಯೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು, ಕ್ಲೀನರ್‌ಗಳು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಏನಾದರೂ ಆ್ಯಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಇವರ ಮನೆಯವರು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗುವಂತೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಹಮಾಲರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಇದೆ. ಹಮಾಲರು ಎಂದರೆ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಹಮಾಲರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಈ ಹಮಾಲರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜನ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕಂಡಿತಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇವರಿಗೆ ಏನಿಲ್ಲಾ ಎಂದರೂ ೭-೮ ಮಕ್ಕಳಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಹಮಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಗಾರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಯವರು, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಇವರ ಕೆಲಸ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಾದರೆ ಸಮ್ಯಕ್‌ವರೂ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದು ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಾರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಳು ಯೋಗ್ಯದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜೀವನದ ಭದ್ರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ತರೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್ ಇವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅವತ್ತಿನ ಗೆಜೆಗೆ ಅವರು ಕೂಲಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಅವರ ಮನೆಯವರಲ್ಲಿರೂ ಫೂರ್ತಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಬರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಹಳ ಘನವಿಷಯವಾದದ್ದು ಎಂದರೆ, ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ನಿಕರ ವಿಚಾರ. ಇವರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದುದು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಕಣ್ಣು ಸಣ್ಣ ಮೋಟೆಲ್‌ಗಳಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ೧೫-೨೦ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ೪-೧೦ ಜನ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಮಿಷನ್‌ಮನ್ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ದೊರೆಯಬೇಕು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಂಡ್ರೂ ಮಾನರ್ ಹೋಟೆಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ತಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೪-೫ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ರೇಟನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಈ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಶೋಷಣೆ ಯಾವರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಲೇಬರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಲೇಬರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರ್ಸ್ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವಯಾವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅದೇ ಜಾಗವನ್ನು

ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಹಿತ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಇದೆ, ನಿಮ್ಮ ಮೆಷಿನರಿಯೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಶೈತನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಬಹಳ ಸಮಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಲೇಔಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೆಂದರೆ ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೇಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವೈದ್ಯರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ತರಹ ಫ್ಯಾರಾಫರ್ಮ್‌ಲಿಯಾ ಸಹಿತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹಿತ ಈ ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಾಂಪೌಂಡರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ, ಇಂಥದೆ ಜಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಒತ್ತಡತರುತ್ತಾರೆ. ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ನಿರಾತ್ಮಾ ಹೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ರಜಬೇಕೆಂದರೂ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮೆಡಿಸನ್ ಬೇಕೆಂದರೂ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು ಆದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸದ್ದಿಲವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಫಲರಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಇ.ಎಸ್.ಐ.ನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕೆಲವು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಅಪ್ಪೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅವರು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊಣೆ ಇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಸ್ವೀಮಿಂಗ್ ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೂ ಸಹಿತ ಅಪ್ಪೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸೀಸನಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಸಿಗಬಹುದು ಆದರೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥರೇ ಇದರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಲಾಭವನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ಈ ಒಂದೂ ಸ್ವೀಮಿಂಗ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನೇ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನಕಪುರ, ಚಿಂತಾವನಿ, ಮತ್ತು ರಾವಣನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೀಲರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ ವಿಲ್ಡ್ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇ.ಎಸ್.ಐ.ನವರಿಗೆ ಅಪ್ಪೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕೆಲವು ಆಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಸೀಸನಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಪ್ಪೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತನ್ನದೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಐ.ಟಿ.ಐ. ಇದೆ. ಐ.ಟಿ.ಐ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಬಡ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ವಂಶಗಳು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಅದಮೇಲೆ ಪಿಯುಸಿ. ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗ ಇಲ್ಲ. ಐಟಿಐಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಿಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸರ್ಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಲಸಾರು ಐ.ಟಿ.ಐ. ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದಾದರೂ ಐ.ಟಿ.ಐ.ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ೧೮ ಐಟಿಐಗಳನ್ನು ಮಾತಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಐಟಿಐಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನೂರು ಜನ ಬಡವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ

ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಐಟಿಐನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ಸ್ ಏನಿವೆ ಇವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಇಗತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್, ಫಿಟ್ಟರ್, ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಮನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದಿವೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ರೀ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರೀ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಐಟಿಐ, ಸಿಲಬಸ್ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಬಹು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಿಲಬಸ್ ಇದು ಹಳೆಯದನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಕೆಲವನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಟೆಪೆಂಡ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟರ್ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ರೀಸರ್ಚ್ ವರ್ಕ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಔಟ್‌ಡೇಟೆಡ್ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿ.ವಿ. ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅದು. ಎ.ಸಿ. ಆರ್. ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕು. ಆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯದನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪುಂಬಿಂಗ್, ಅದಾದಮೇಲೆ ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಈ ಎರಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ಯಾವುದೇ ಹೊಸದಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಕಾನಿಕ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಸಿಗುವಂಥ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗಿನ್ನೂ ಸುತ್ತದೆ ಈ ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಷಯ. ಈಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಒಂದೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ಕಡೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡೆ ೫೦ ರಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವೇಜಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಕಾಯಿಲೆ ಎಂದರೆ ಟಿ.ಬಿ. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಟಿ.ಬಿ. ಕಾಯಿಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿದೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಟಿ.ಬಿ. ವಾಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಯಿಲೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಈ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಇದರ ಜೊತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಯಾರ ಕಾಲವಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯಬೇಕು. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಡಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯೂ ನಿಮಗೇ ಇದೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯೂ ನಿಮಗೇ ಇದೆ. ಮತ್ತು ತಾವು ಪ್ರಭಾವಿ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಿ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಜನಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಇಡೀ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದನ್ನೂ ಅವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏನೆಂದರೆ, ನಾವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಪಾಠ ಇಲ್ಲ. ೨-೩ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ನೀವು ದಪ್ಪ ಇದ್ದೀರಿ ಸಣ್ಣ ಆಗಿ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ತರಹ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು, ಹುಣಸೆ ಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ಸರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರ ಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರ ಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೇಳಬಹುದು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಉತ್ತರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದುವರೆಗೂ ಸದನದಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಆರಣ್ಯರೋಧನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕುರಿಗಳು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೇ ? ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊನೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ, ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸದನಕ್ಕೆ ತಾವು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಹಂಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಬಹಳ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೊಸ ಕಾಯಕಲ್ಪವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಓ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ನಾಳೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸದನ ಮುಂದುವರೆದು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸದನವು ಸಂಜೆ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ದಿನಾಂಕ ೨೧-೬-೧೯೯೦ ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣ ಅಥವಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.